

Commissie van advies volledige schadevergoeding (CAVS)

2023/111 van 29 februari 2024

CAVS: voorzitter: Mr. J. Sap; leden: Mr. J.P. de Jong en Dhr. H.J. Kleian

Ingangsdatum voor de schadeberekening; Uitgangspunt voor het inkomen in de situatie zonder dienstverbandaandoening.

Ingangsdatum voor de schadeberekening

Zoals al eerder geformuleerd in haar advies 2022/031 neemt de commissie als uitgangspunt dat als er sprake is van klachten waarvan de herkomst niet zonder meer duidelijk is, er pas sprake is van schade wanneer met voldoende mate van zekerheid is vastgesteld dat die schade het gevolg is van de klachten. In het algemeen zal deze vereiste mate van zekerheid - die niet een absolute zekerheid behoeft te zijn - pas aanwezig zijn wanneer deze oorzaak door te dier zake deskundige artsen is gediagnosticeerd.

De commissie is van oordeel dat op basis van het dossier niet met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld wat de klachten van belanghebbende voor 2018 heeft veroorzaakt, waarbij van belang is dat op basis van de medische stukken geen duidelijke relatie met (verlate) PTSS kan worden gelegd. Dat ligt anders voor de periode na 31 januari 2018. Uit het dossier blijkt dat naar aanleiding van het geneeskundig onderzoek dat plaatsvond op 4 november 2018 de diagnose PTSS, met verlaat begin is gesteld. Tevens wordt geconcludeerd dat de PTSS verergerd is door de uitoefening van de militaire dienst en dat er derhalve sprake is van invaliditeit ten gevolge van een dienstverbandaandoening en dat deze invaliditeit reeds langer dan 1 jaar bestaat. Dat de verzekeringsarts de peildatum legt op 1 jaar voor datum aanvraag MIP door belanghebbende, is naar oordeel van de commissie allerzins redelijk omdat is vastgesteld dat de invaliditeit reeds langer dan 1 jaar bestaat. De commissie is samenvattend van oordeel dat 31 januari 2018 moet worden gehanteerd als ingangsdatum voor de schadeberekening.

Uitgangspunt voor het inkomen in de situatie zonder dienstverbandaandoening

De commissie adviseert om bij beantwoording van de vraag wat een redelijk uitgangspunt is voor het inkomen in de situatie zonder dienstverbandaandoening als uitgangspunt te nemen het inkomen in 2018 en voor de hypothetische salarisontwikkeling aansluiting te zoeken bij het HBO+ niveau van de Rekenmatrix van de Bureaus en een groei naar het eindsalaris van dat niveau in 10 jaar. Hierbij moet bij de berekening van de hypothetische salarisontwikkeling rekening worden gehouden met de op dit moment actuele Rekenmatrix en de extra inflatoire loonsverhogingen bovenop het eindsalaris.

Advies

nummer: 2023/111

inzake het geschil tussen de heer A (hierna te noemen: belanghebbende), vertegenwoordigd door mr. B.D.W. Martens en de staatssecretaris van Defensie (hierna te noemen: staatssecretaris).

Het geschil

Partijen hebben een verschil van mening over de afwikkeling van de schade, meer specifiek over:

- Wat de te hanteren ingangsdatum is voor de schadeberekening?
- Wat een redelijk uitgangspunt is voor het inkomen in de situatie zonder dienstverbandaandoening?

Grondslag voor behandeling door de commissie

Bij besluit van de minister van Defensie van 17 oktober 2020, nr. BS2020019500, is per 28 oktober 2020 de commissie ingesteld. Op grond van artikel 4 van voornoemd besluit brengt de commissie op verzoek van de minister (of staatssecretaris) van Defensie, advies uit over de aan de schadeberekening ten grondslag liggende uitgangspunten, indien de belanghebbende als bedoeld in artikel 1 van de uitvoeringsregeling volledige schadevergoeding (UVS) en de minister (of staatssecretaris) van Defensie hieromtrent geen overeenstemming hebben bereikt. In casu is sprake van een dergelijke situatie.

Beschouwing

1. Inleiding

Relevante feiten en omstandigheden

Belanghebbende werkte van juli 1984 tot oktober 1996 bij ministerie van Defensie. Hij is in 1993 en 1994 uitgezonden geweest naar voormalig Joegoslavië. Als gevolg van gebeurtenissen tijdens deze uitzendingen heeft zich bij hem een psychische aandoening van traumatische aard (hierna: PTSS) ontwikkeld, die zich pas later heeft geopenbaard.

Na zijn dienstverband met het ministerie van Defensie heeft belanghebbende diverse functies vervuld in het bedrijfsleven. In 2006 is belanghebbende voor de firma E gaan werken. Eerst als Country Manager Webflex UK en in 2008 als Managing Director van E Italia s.r. Belanghebbende is toen ook naar Italië verhuisd. Vanaf begin 2010 was betrokkene medeverantwoordelijk voor alle activiteiten van E International B.V. Deze laatste activiteiten betroffen alle commerciële activiteiten en klanten buiten de Benelux en het UK.

Belanghebbende heeft tot begin 2012 bij E gewerkt. Daarna heeft hij nog voor verschillende bedrijven gewerkt en een periode in de WW gezeten. Zijn laatste dienstbetrekking was bij F. Daar werkte belanghebbende als internationaal salesmanager. Hij was verantwoordelijk voor de salesactiviteiten in Scandinavië, de Baltische staten en Nederland.

Uiteindelijk is belanghebbende daar op 20 februari 2018 uitgevallen. Sindsdien heeft hij niet meer gewerkt. Op 31 januari 2019 vraagt belanghebbende een militair invaliditeitspensioen (hierna: MIP) aan. Op 4 november 2019 vindt het medisch onderzoek plaats bij de afdeling Sociaal Medisch Onderzoek (hierna: SMO) van de Algemene Pensioen Groep. In de rapportage naar aanleiding van dit medische onderzoek wordt geconcludeerd dat de mate van invaliditeit ten gevolge van de dienstverbandaandoeningen langer dan 1 jaar bestaat. De verzekeringsarts stelt de ingangsdatum vast op 31 januari 2018, 1 jaar voor de datum van aanvraag MIP.

Belanghebbende ontvangt nu een MIP, gebaseerd op een invaliditeitspercentage met dienstverband van 27% (sinds 31 januari 2018) en een UWV-uitkering (80-100% arbeidsongeschikt). Ook is er sprake van een medische eindtoestand.

In 2021 heeft belanghebbende verzocht om toepassing van de Regeling Volledige Schadevergoeding (RVS). Het ministerie van Defensie heeft bij brief van 2 juni 2021 bevestigd dat de RVS van toepassing is. Sindsdien zijn partijen met elkaar in overleg over de afwikkeling van de restschade die belanghebbende lijdt als gevolg van zijn dienstverbandaandoening.

Geschilpunten

Belanghebbende en de staatssecretaris zijn niet tot overeenstemming gekomen over (een deel) van de aan de schadeberekening ten grondslag liggende uitgangspunten. Het gaat om het verlies aan verdienvermogen. Voor het verlies aan verdienvermogen hebben partijen twee verschillende scenario's laten berekenen door de firma de Bureaus. Het ene scenario volgt het voorstel van de staatssecretaris, het andere voorstel volgt de visie van belanghebbende. De twee scenario's waren nodig, omdat partijen het niet met elkaar eens konden worden over de ingangsdatum van de schade en het inkomen in de situatie zonder dienstverbandaandoening. De bedoeling van partijen was om na het verschijnen van het rekenrapport in goed overleg tot overeenstemming te komen. Dat is helaas niet

gelukt. De resultaten van de berekening liggen te ver uiteen. Daarom vragen partijen advies aan de commissie.

1.1 Standpunten over de vraag wat de te hanteren ingangsdatum is voor de schadeberekening

Belanghebbende stelt zich op het standpunt dat de PTSS klachten die de loopbaan van belanghebbende hebben gebroken in 2008 begonnen door te breken. De SMO-rapportages (van 9 maart 2020 en 31 maart 2021) geven een uitvoerige beschrijving. De klachten begonnen in 2007/2008. In die periode kreeg belanghebbende last van oververmoeidheid en een black-out. Op dat moment werden die klachten in Italië volgens belanghebbende nog niet herkend als PTSS-gerelateerd, maar volgens belanghebbende is later door behandelaars gesteld dat de PTSS toen is doorgebroken. Vanaf 2007/2008 werd belanghebbende geconfronteerd met diverse klachten.

In februari 2018 werd hij door zijn echtgenote op de grond gevonden en moest een ambulance komen om hem naar het ziekenhuis te brengen. Hij kwam zelfs in de crisisopvang terecht. Toen bleek pas goed dat de klachten te maken hadden met zijn uitzendingservaringen en dienstgerelateerd waren.

De directeur van het Italiaanse bedrijf waar belanghebbende destijds werkzaam was, de heer B, heeft op 11 juli 2021 een brief gestuurd waarin hij beschrijft dat er bij belanghebbende vanaf 2007 sprake was van serieuze klachten die zijn functioneren belemmerden. Hij beschrijft toenemende problemen, die in 2009 en 2010 nog werkbaar waren, maar toen door de crisis de spanningen voor de onderneming hoger werden, dit ook invloed had op belanghebbende en een toename van zijn klachten veroorzaakte die zijn performance raakten. Begin 2012 is (daarom) besloten om alle activiteiten in Nederland te centraliseren en afscheid te nemen van belanghebbende.

De behandelaar van belanghebbende, drs. C, psycholoog, heeft op verzoek van belanghebbende een verklaring geschreven. Hij behandelt belanghebbende al sinds 2018. Hij geeft als diagnose dat belanghebbende lijdt aan een PTSS met verlaat begin. Hij zegt dat er aanwijzingen zijn dat er vanaf ongeveer 2008 de eerste signalen van een ontwikkelde PTSS zich zijn gaan aandienen. Hij geeft ook een visie op de behandeling in de betreffende periode.

Volgens belanghebbende zijn de PTSS klachten al in 2008 zijn begonnen en is zijn carrière door de PTSS gebroken in 2012. Hierbij wijst belanghebbende erop dat de symptomen van PTSS bij oorlogsveteranen zich vaker langzaam aandienen, in verschillende gedaantes alvorens de diagnose formeel wordt gesteld.

De staatssecretaris stelt zich op het standpunt dat hij als startpunt voor de schadeberekening in (vrijwel alle) letselschadezaken primair de ingangsdatum van het MIP hanteert, zijnde een jaar voor de datum aanvraag. Volgens de staatssecretaris staat het aanhouden van deze ingangsdatum niet vast en kan er in zaken waarin er aanleiding bestaat om een eerdere datum aan te nemen ook daar voor worden gekozen. Er moet dan wel concrete informatie uit die periode, bijvoorbeeld medische informatie, zijn waaruit blijkt dat er eerder dan de ingangsdatum van het MIP sprake was van uitzendgerelateerde PTSS problematiek c.q. psychische problematiek, die heeft geleid tot beperkingen, zoals bijvoorbeeld uitval.

De ingangsdatum MIP van belanghebbende is 31 januari 2018. Deze datum zal de staatssecretaris daarom als startpunt voor de schadeberekening hanteren, omdat hij in de bij hem bekend zijnde stukken geen aanleiding ziet om een eerdere datum aan te nemen. In de bij de staatssecretaris bekende medische informatie ziet hij namelijk geen aanknopingspunten dat er in 2012 op het gebied van arbeid (en zelfwerkzaamheid) al klachten en beperkingen als gevolg van de uitzendgerelateerde PTSS c.q. psychische problematiek waren. Volgens de staatssecretaris lijkt het er eerder op dat zijn drukke baan in combinatie met alle life-events (in die periode) zijn wissel op belanghebbende trok. Hetgeen volgens de staatssecretaris goed voorstelbaar is.

Daarnaast wijst de staatssecretaris op het advies van de commissie van 18 mei 2022 (2022/031) over de ingangsdatum van de schadeberekening: “De commissie is van oordeel dat als sprake is van

klachten waarvan de herkomst niet zonder meer duidelijk is, er pas sprake is van schade wanneer met voldoende mate van zekerheid is vastgesteld dat die schade het gevolg is van de klachten. In het algemeen zal deze vereiste mate van zekerheid - die niet een absolute zekerheid behoeft te zijn - pas aanwezig zijn wanneer deze oorzaak door te dier zake deskundige artsen is gediagnosticeerd.”

De staatssecretaris vindt het lastig om uit de medische informatie op te maken wanneer de diagnose PTSS voor het eerst is gesteld. Volgens de staatssecretaris lijkt het er echter op dat dit tussen 2017 en 2020 is geweest (en niet rond 2012). Pas in die periode is met voldoende mate van zekerheid vastgesteld dat de inkomensderving het gevolg is van de PTSS-gerelateerde klachten (en beperkingen). De ingangsdatum van het MIP geeft volgens de staatssecretaris vervolgens een objectief moment om bij aan te knopen voor de ingangsdatum van de schadeberekening.

Over de verklaring van gezondheidspsycholoog C wil de staatssecretaris opmerken dat deze niet is gebaseerd op concrete objectieve medische gegevens. De stelling dat *indien* betrokkene in 2008 met de geestelijke gezondheidszorg in aanraking was gekomen *de kans aanwezig was geweest* dat in een eerder stadium dan na de psychose in 2018 de relatie van bepaalde klachten met de uitzending in verband waren gebracht en dan *waarschijnlijk* een niet-officiële diagnose partiële PTSS zou zijn geconstateerd, is wat de staatssecretaris betreft onvoldoende concreet en niet op medisch objectieve gegevens gestoeld. De verklaring van Gezondheidspsycholoog C is daarmee op zichzelf niet voldoende medisch objectief bewijs voor de door betrokkene gestelde ingangsdatum. Er is immers sprake van klachten waarvan de herkomst niet zonder meer duidelijk is. Ook baseert de gezondheidspsycholoog zich niet op medische informatie uit die (lees: 2008) tijd.

Bovendien wil de staatssecretaris opmerken dat anamnestiche gegevens over het algemeen niet als voldoende medisch-objectief bewijs worden beschouwd. In dit kader kan bijvoorbeeld gekeken worden naar de Medische paragraaf bij de Gedragscode Behandeling Letselschade (p. 52). Daarin wordt als één van de kwaliteitseisen voor medische adviezen gesteld dat de uiteengezette gronden aantoonbaar voldoende steun moeten vinden in de feiten, omstandigheden en bevindingen van het advies en dat bedoelde gronden de daaruit getrokken conclusie rechtvaardigen. Dat staat er aan in de weg om uitsluitend op grond van anamnestiche gegevens tot de conclusie te komen dat er vóór 2018 aan de PTSS gerelateerde medische klachten zijn geweest bij belanghebbende.

Tot slot is de staatssecretaris van mening dat uit de stukken volgt dat er destijds afscheid van belanghebbende is genomen door de firma E vanwege bedrijfseconomische omstandigheden. Dit volgt uit een verklaring van een oud-werkgever bij E : “Begin 2012 is (daarom) besloten om alle activiteiten in Nederland te centraliseren en afscheid te nemen van de heer A.” De uitval bij E c.q. het einde van het dienstverband aldaar is volgens de staatssecretaris dus niet gerelateerd aan de uitzendgerelateerde PTSS c.q. psychische problematiek. Bovendien heeft belanghebbende nog gewerkt tot februari 2018 voordat hij definitief uitviel (uit het arbeidsproces). Na E heeft hij nog gewerkt bij N., G., M. en F.

Gelet op het voorgaande is de staatssecretaris van mening dat 31 januari 2018 gehanteerd dient te worden als ingangsdatum voor de schadeberekening. Die datum valt ook vrijwel samen met ziekmelding op 20 februari 2018, en de (vermoedelijke eerste) diagnose van PTSS. Dat is medische objectieve informatie die volgens de staatssecretaris van belang is. Dat er wordt gesproken over “Evidente klachten zijn begonnen in 2017 (...)” maakt dit volgens de staatssecretaris niet anders. Dat is het verhaal van belanghebbende zelf. Er is namelijk geen objectieve medische informatie uit 2017 bekend waarin wordt gesproken over psychische problematiek in dat jaar.

1.2 Standpunten over de vraag wat een redelijk uitgangspunt is voor het inkomen in de situatie zonder Dienstverbandaandoening

Belanghebbende stelt zich op het standpunt dat dient te worden uitgegaan van een hypothetisch inkomen zonder ongeval van € 80.000,00 bruto ex (plus) pensioen vanaf 2012. Immers tot de klachten in 2007 verdiende belanghebbend bij E een ton per jaar belastingvrij. In de jaren 2008-2012 ging zijn inkomen ieder jaar achteruit, maar verdiende hij nog € 70.000,00 - € 80.000,00 (vrijwel netto). De functies die hij daarna in Nederland nog enige tijd heeft kunnen handhaven, gaven een inkomen dat

veel lager lag dan hij gewend was te verdienen bij E. Volgens belanghebbende is het moment waarop zijn de loopbaan is gebroken en zijn inkomen drastisch is verminderd duidelijk te markeren op (ongeveer) 1 januari 2012.

Verder is belanghebbende van opvatting dat gelet op het arbeids- en opleidingsverleden voor de berekening van het hypothetische inkomen moet worden uitgegaan van niveau WO en WO+ niveau van de Rekenmatrix van de Bureaus en een looptijd tot aan pensioen van ongeveer 19 jaar.

Samenvattend is belanghebbende van mening dat het standpunt een redelijk standpunt is voor de berekening van het verlies aan verdienvermogen, zowel wat betreft de ingangsdatum van de schadeberekening als voor de hoogte van het inkomen. Zijn loopbaan is op relatief jonge leeftijd gebroken door de PTSS-klachten. Hij heeft in Nederland nog wel geprobeerd om werkzaam te blijven, maar dat is niet gelukt en hij is nu volledig afgekeurd.

De staatssecretaris stelt zich op het standpunt dat als vertrekpunt voor de berekening van het hypothetisch salaris dient te worden uitgegaan van 31 januari 2018 als een ingangsdatum en het salaris van belanghebbende in 2018. Belanghebbende werkte toen bij F. en verdiende dat jaar € 54.087,00.

Volgens de staatssecretaris is het salaris wat belanghebbende verdiende bij E niet representatief om te dienen als vertrekpunt voor het salaris voor de rest van de carrière van belanghebbende. Allereerst is de staatssecretaris van mening dat het einde van het dienstverband bij E niet gelieerd is aan de dienstverbandaandoening en dat belanghebbende ook zonder dienstverband-aandoening een nieuwe baan had moeten zoeken na E. Wat belanghebbende vervolgens aan salaris heeft weten te bedingen, na E, ligt volgens de staatssecretaris beduidend lager dan wat hij bij E verdiende. Dit wordt bovendien bevestigd door belanghebbende in een e-mail van zijn advocaat van 28 juni 2022: "Cliënt heeft, zich beseffende dat de jaren bij E wel heel bijzonder zijn geweest, een voorstel willen doen dat naar ons gevoel heel goed te accepteren was, (...). Bovendien stelt belanghebbende dat de bedragen die belanghebbende bij E ontving netto zijn. In dat kader verwijst belanghebbende naar rekeningafschriften van de Bank of Cyprus. Over deze rekening-afschriften wil de staatssecretaris opmerken dat op basis van die overzichten niet is vast te stellen uit welke componenten die bedragen bestaan. Zo zou het zomaar kunnen zijn dat een deel van het nettobedrag bestaat uit declaraties voor bijvoorbeeld vliegretour en/of andere vergoedingen. Er zijn geen duidelijke salarisspecificaties, jaarpagaven en/of een arbeidsovereenkomst (uit die periode) beschikbaar.

De staatssecretaris heeft daarom het vertrekpunt voor het hypothetisch salarisverloop gebaseerd op de ingangsdatum in 2018 en het inkomen in 2018. Voor de hypothetische salarisontwikkeling heeft de staatssecretaris, gelet op het arbeids- en opleidingsverleden van belanghebbende, aansluiting gezocht bij het HBO+ niveau van de Rekenmatrix van de Bureaus en een groei naar het eindsalaris van dat niveau in 10 jaar. Het groeipad is korter dan de Rekenmatrix 'voorschrijft', echter gelet op werkervaring van belanghebbende vindt de staatssecretaris een korter groeipad passender bij de situatie.

Omdat er in 2023 een nieuwe Rekenmatrix is verschenen, waarin het eindsalaris bij het HBO+ niveau is aangepast tot € 84.000,00 bruto, is de staatssecretaris bereid om rekening te houden met de op dit moment actuele Rekenmatrix. Daarnaast stemt de staatssecretaris er mee in dat er rekening wordt gehouden met extra inflationaire loonsverhogingen bovenop het eindsalaris. Hierdoor wordt het eindsalaris in het scenario van de staatssecretaris ruim € 89.837,00 bruto.

Samenvattend is de staatssecretaris van mening dat van 31 januari 2018 als ingangsdatum moet worden uitgegaan. Waarbij voor het salarisverloop aansluiting moet worden gezocht bij het in 2018 verdiende salaris en het HBO+ niveau van de Rekenmatrix van de Bureaus.

2. Overwegingen

2.1 Overwegingen aangaande de vraag wat de te hanteren ingangsdatum is voor de schadeberekening

De commissie neemt als uitgangspunt dat als er sprake is van klachten waarvan de herkomst niet zonder meer duidelijk is, er pas sprake is van schade wanneer met voldoende mate van zekerheid is vastgesteld dat die schade het gevolg is van de klachten. In het algemeen zal deze vereiste mate van zekerheid - die niet een absolute zekerheid behoeft te zijn - pas aanwezig zijn wanneer deze oorzaak door te dier zake deskundige artsen is gediagnosticeerd.”¹

Volgens belanghebbende zijn de PTSS klachten al in 2007/2008 begonnen en is zijn carrière door de PTSS gebroken in 2012. Daarom stelt belanghebbende voor om als ingangsdatum 2012 te hanteren. In een later voorstel stelt belanghebbende voor uit te gaan van 1 januari 2015.

Allereerst stelt de commissie vast dat de herkomst van de klachten in de periode voor 2018 niet zonder meer duidelijk is. In het dossier zitten geen medische stukken waaruit blijkt dat belanghebbende in 2007 of 2012 beperkt was in de arbeid door uitzendgerelateerde PTSS (-klachten) c.q. psychische problematiek, zoals belanghebbende stelt. Daarnaast wordt uit het dossier duidelijk dat belanghebbende in de periode 2007/2008 heel hard werkte en veel reisde en ook dat de crisis waarin het bedrijf verzeilde in de periode 2010 tot 2012, invloed had op hem en leidde tot een toename van de al bestaande klachten. In het verslag van het gesprek dat belanghebbende had op 4 november 2019 bij de SMO staat dat belanghebbende ergens 2007/2008 een black-out kreeg omdat hij te veel werkte en oververmoeid was. Belanghebbende had overal pijn en kon niet helder nadenken. Hij werd onderzocht in het ziekenhuis waar geen bijzonderheden werden gevonden. Belanghebbende is daarna drie maanden thuisgebleven. In 2012 overleed zijn schoonvader en in 2013 zijn broer. Betrokkene nam een jaar een sabbatical en ging daarna werken bij F in Nederland. In deze tijd heeft hij een incident gehad die destijds als een TIA werd aangemerkt. Volgens de staatssecretaris lijkt het er eerder op dat de drukke baan in combinatie met de life-events (in die periode) de oorzaak zijn van de klachten in 2007 en 2012.

Ook de verklaring van gezondheidspsycholoog C verschaft niet die duidelijkheid of zekerheid, aangezien hij zich niet baseert op medische informatie uit die periode (2007-2012).

De commissie is dan ook van oordeel dat op basis van het dossier niet met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld wat de klachten van belanghebbende voor 2018 heeft veroorzaakt, waarbij voor dit advies van belang is dat op basis van de medische stukken geen duidelijke relatie met (verlate) PTSS kan worden gelegd.

Dat ligt anders voor de periode na 31 januari 2018. Zoals hiervoor gesteld zal in het algemeen de vereiste mate van zekerheid - die niet een absolute zekerheid behoeft te zijn - pas aanwezig zijn wanneer deze oorzaak door te dier zake deskundige artsen is gediagnosticeerd. Uit het dossier blijkt dat naar aanleiding van het geneeskundig onderzoek dat plaatsvond op 4 november 2018 de diagnose PTSS, met verlaat begin is gesteld. Tevens wordt geconcludeerd dat de PTSS verergerd is door de uitoefening van de militaire dienst en dat er derhalve sprake is van invaliditeit ten gevolge van een dienstverbandaandoening en dat deze invaliditeit reeds langer dan 1 jaar bestaat. De verzekeringsarts schrijft in zijn rapportage verzekeringsgeneeskundig onderzoek invaliditeitspensioen van 9 maart 2020 dat de mate van invaliditeit ter zake van verwonding, ziekten of gebreken ten aanzien waarvan verband met de uitoefening van de militaire dienst wordt aangenomen met peildatum 31 januari 2018. Dat de verzekeringsarts de peildatum legt op 1 jaar voor datum aanvraag MIP door belanghebbende, is naar oordeel van de commissie allerzins redelijk omdat is vastgesteld dat de invaliditeit reeds langer dan 1 jaar bestaat.

De commissie is samenvattend van oordeel dat 31 januari 2018 moet worden gehanteerd als ingangsdatum voor de schadeberekening.

2.2 Overwegingen aangaande de vraag wat een redelijk uitgangspunt is voor het inkomen in de situatie zonder Dienstverbandaandoening

---

¹ Advies van de commissie van 18 mei 2022 (2022/031)

De commissie komt in subparagraaf 2.1. tot het oordeel dat 31 januari 2018 moet worden gehanteerd als ingangsdatum voor de schadeberekening. De commissie is ook van oordeel dat het inkomen in 2018, ter grootte van € 54.087,00, als vertrekpunt moet dienen voor het hypothetisch salarisverloop. Dit zou mogelijk anders zijn als inkomen in 2018 beduidend lager zou zijn dan de recente jaren voor 2018. Uit het dossier blijkt dat inkomen in 2018 hoger is dan de inkomsten van belanghebbende in de periode 2015-2017². Met andere woorden er is geen sprake is van een salarisbreuk op de peildatum 31 januari 2018 als gevolg van uitzendgerelateerde PTSS (-klachten) c.q. psychische problematiek, waardoor het inkomen in 2018 geen reële afspiegeling zou zijn van de inkomsten van voor 2018 zonder dienstverbandaandoening.

Verder is de commissie van oordeel dat voor de hypothetische salarisontwikkeling, gelet op het arbeids- en opleidingsverleden van belanghebbende, aansluiting dient te worden gezocht bij het HBO+ niveau van de Rekenmatrix van de Bureaus en een groei naar het eindsalaris van dat niveau in 10 jaar. Er is in het dossier onvoldoende onderbouwing te vinden om uit te gaan van een WO of WO+ niveau.

Ook is de commissie van oordeel dat bij de berekening van de hypothetische salarisontwikkeling rekening moet worden gehouden met de op dit moment actuele Rekenmatrix en de extra inflationaire loonsverhogingen bovenop het eindsalaris.

3. Advies aangaande de geschilpunten

De commissie adviseert om bij beantwoording van de vraag wat de te hanteren ingangsdatum is voor de schadeberekening als uitgangspunt te nemen de datum van 31 januari 2018.

De commissie adviseert om bij beantwoording van de vraag wat een redelijk uitgangspunt is voor het inkomen in de situatie zonder dienstverbandaandoening als uitgangspunt te nemen het inkomen in 2018 en voor de hypothetische salarisontwikkeling aansluiting te zoeken bij het HBO+ niveau van de Rekenmatrix van de Bureaus en een groei naar het eindsalaris van dat niveau in 10 jaar. Hierbij moet bij de berekening van de hypothetische salarisontwikkeling rekening worden gehouden met de op dit moment actuele Rekenmatrix en de extra inflationaire loonsverhogingen bovenop het eindsalaris.

---

² Rekenrapport van de Bureaus BV van mei 2023, pagina 19.